

[Axel Kristensen.]

for vor stilling i så henseende, var, om der var overvejende sandsynlighed for ved et valg at skabe basis for en anden regering, der var stærk nok til at løse de meget vanskelige opgaver, der ligger for, hvis vi skal løse opgaverne efter liberalistisk opfattelse. Udvalgsbehandlingen har hos mig opretholdt troen på, at det engang — det ske snart! — vil lykkes at få det radikale venstre med i et sådant arbejde og således få det fornødne flertal. Det tror jeg på, fordi den radikale ordfører, det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen, stadig giver udtryk for en ikke ringe tilslutning til vor opfattelse til trods for alle de betæneligheder, som han naturligvis også må give udtryk for for at motivere, at han stadig overlader administrationen til en socialistisk regering, der har en anden grundopfattelse, end han og vi har. Men i den foreliggende situation har det radikale parti foretrukket at støtte regeringen.

Det spørgsmål kunne så rejses, om der ikke var mulighed for ved et valg at få et flertal sammen med retsforbundet. Dette kan naturligvis ikke afvises, og opstår en sådan situation, må mulighederne naturligvis prøves. Men jeg tror, at en sådan konstellation byder på meget store vanskeligheder. For det første lægger retsforbundet ikke mindste skjul på, at det sammen med socialdemokraterne vil foretage den kolossale formueekspropriation, som indførelse af fuld grundskyld betyder, og som både det konservative folkeparti og vi må gå absolut imod. Og hvorledes skulle en regering, båret af disse tre partier, så kunne leve? Vil retsforbundet gå med til at lade kravet om fuld grundskyld og ophævelse af offentlige skoler og sociale foranstaltninger ligge, medens vi i fællesskab genskaber erhvervsfrihed i Danmark? Det er et spørgsmål, man må stille i en sådan situation. Og vender vi os til liberaliseringen, til frihandelen genskabelse, finder vi, at den agitation, retsforbundet her fører, er ganske uforvarlig, og den gentages i den foreliggende betænkning, hvor man kommer med de urimelige påstande om, at vi i dag straks kan frigive al import. Lad os tænke os den mærkelige tanke, at vi fik en fællesregering af venstre, konservative og retsforbundet med det ærede medlem hr. Viggo Starcke eller det ærede medlem hr. Tholstrup som handelsminister. De måtte jo lade være at forelægge forslag til vareforsyningslov, ellers måtte de handle imod det, de hævder er rigtigt. Skulle vi andre så ac-

ceptere det i en situation som den, vi står i? Det ville være umuligt.

Jeg vil gerne ganske kort pege på, hvor den afgørende fejl i retsforbundets påstand ligger. Retsforbundet siger, at det gør ikke noget, at vi indfører en eller anden vare, og at produktionen af en dansk vare der ved slås ud, for vi får jo ikke varen gratis, vi skal give varer for varer, og de mennesker, der før lavede den udkonkurrerede vare, vil altså blive beskæftiget med at lave de varer, vi skal give i bytte. Men det er forkert, for til produktion af enhver vare kræves et produktionsapparat, og hvis vi gennem 20 års beskyttelse har brugt vore sparepenge til at lave et produktionsapparat til de ikke konkurrencedygtige varer, har vi ikke produktionsmidler til bytteproduktionen. Hvis udenlandsk konkurrence efter frigivelsen slår en dansk virksomhed ud, får vi arbejdsløshed og har ikke noget at betale importen med, ikke noget at give i bytte. Retsforbundets synspunkt er rigtigt, hvis man gennem en tid har haft frihandel, så har man nemlig brugt pengene til konkurrencedygtige produktionsanlæg; men det er ikke rigtigt, når man i 20 år har haft hårdhændet beskyttelse. I så fald må man *efterhånden* gå over til frihandel, således at man ikke på en gang stiller samfundet overfor den opgave at likvidere alt det usunde med hensyn til en forkert investering, forkerte priser, alt dette usunde, som beskyttelse i en lang årrække skaber.

Vi er ganske enige med retsforbundet i, at beskyttelse ikke hæver, men nedsætter levestandarden, fordi den medfører en økonomisk anvendelse af arbejdskraften og på mange måder muliggør, at den enkelte får lejlighed til at udnytte helheden. Derfor vil vi gøre og har gjort alt muligt for at få frihandel igen, og det er med beklagelse, vi ser, at retsforbundets urealistiske og urigtige standpunkt praktisk umuliggør et sådant samarbejde om et endemål, som vælgerne af venstre og retsforbundet sikkert er enige om. Retsforbundet påtager sig et meget stort ansvar ved at splitte og vildlede den liberalt tænkende befolkning.

Jeg har her udførligt motiveret vort standpunkt og kan iøvrigt henvise til min tale ved første behandling, som jeg står inde for ord for ord. Til slut skal jeg udtale håbet om et samarbejde mellem de positivt indstillede partier, et samarbejde om en videreførelse af liberaliseringen og om en økonomisk politik, der skaber fornøden basis for en fortsættelse.

De ændringsforslag til vareforsyningslov-